

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 146/2026-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], proti uzneseniam Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3Tos/99/2025 z 29. októbra 2025, sp. zn. 3Tos/74/2024 z 30. mája 2024 a sp. zn. 3Tos/117/2023 z 31. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia čl. 2 ods. 2, svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými uzneseniami krajského súdu. Samostatným podaním sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľa podal prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline 9. októbra 2023 obžalobu pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 a 2 písm. a) a c) Trestného zákona sčasti v štádiu pokusu v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ je v tejto trestnej veci stíhaný väzobne. Vec je vedená na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 47Tk/1/2023, ktorý uznesením z 23. októbra 2023 podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 31. októbra 2023 tak, že ju zamietol ako nedôvodnú. Krajský súd dospel

k záveru, že u sťažovateľa nezmenene trvajú dôvody útekovvej a preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 47Tk/1/2023 zo 16. apríla 2024 rozhodol o pribratí znalca z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie dospelých na vypracovanie znaleckého posudku o sťažovateľovi, v ktorom mu uložil zodpovedať osem otázok. Proti uzneseniu o pribratí znalca podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal porušenie princípu rovnosti strán v konaní a prezumpcie neviny z dôvodu nesprávnej formulácie otázok, ktoré má znalec zodpovedať. O sťažnosti rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 30. mája 2024, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu zo 16. apríla 2024 v časti zadania otázky č. 3, pretože porušuje prezumpciu neviny.

4. Sťažovateľ v podaní z 1. septembra 2025 vzniesol námietku zaujatosti proti predsedovi senátu, ktorý jeho trestnú vec prejednáva. Jej podstatou bolo vyjadrenie predsedu senátu v odôvodnení uznesenia o väzbe sťažovateľa z 21. augusta 2025 o dôvodnom podozrení, že sťažovateľ sa skutku dopustil. Okresný súd rozhodol o námietke uznesením sp. zn. 47Tk/1/2023 z 24. septembra 2025 podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku tak, že predseda senátu JUDr. Marek Bartko sa nevylučuje z prejednávania veci vedenej pod sp. zn. 47Tk/1/2023. Sťažovateľ uznesenie napadol sťažnosťou, ktorú krajský súd napadnutým uznesením z 29. októbra 2025 zamietol.

5. Krajský súd sa plne stotožnil s argumentáciu okresného súdu v uznesení z nevyhlúčením predsedu senátu z konania. Podstatné je, že predmetné konštatovanie bolo prezentované v rozhodnutí o väzbe, avšak v štádiu po vyhlásení neprávoplatného rozsudku okresného súdu z 18. júna 2025, ktorým okresný súd uzavrel, že na podklade vykonaných dôkazov možno konštatovať vinu obžalovaného. Ak súd na podklade vykonaných dôkazov vo vyhlásenom rozsudku prezentuje názor, že určité konanie je trestným činom a spáchala ho určitá osoba, neznamená to zaujatosť, ak na tomto závere zotrúva v časovom okamihu po vyhlásení rozsudku do okamihu, kým nie je súdom vyššej inštancie konštatovaný opak. Námietka zaujatosti by bola dôvodná vtedy, ak by okresný súd „naznačil“ vinu obžalovaného v štádiu pred vyhlásením hoc neprávoplatného odsudzujúceho rozsudku. Krajský súd nezistil skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o zaujatosti predsedu senátu v trestnej veci sťažovateľa.

6. Sťažovateľ namieta porušenie prezumpcie neviny. Nesúhlasí s rozhodnutím o vznesenej námietke zaujatosti a poukazuje na rozpor vo vyjadrení krajského súdu v napadnutom uznesení z 29. októbra 2025 a 30. mája 2024. Sťažovateľ dáva do protikladu stanovisko krajského súdu, ktorý nepovažoval vyjadrenia predsedu senátu okresného súdu o jeho vine za vyjadrenie zaujatosti (uznesenie z 29. októbra 2025) s tým, že uznesením z 30. mája 2024 vyhodnotil otázku č. 3 uloženú znalcovi ako porušenie prezumpcie neviny (otázka konštatuje, že sťažovateľ sa skutku, ktorý je predmetom obžaloby, dopustil, pozn.). Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu z 31. októbra 2023 namieta, že krajský súd sa nezaoberal odôvodnením sťažnosti, ktorú podal aj jeho obhajca.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. K napadnutým uzneseniam krajského súdu z 30. mája 2024 a 31. októbra 2023:

8. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi.

9. Proti napadnutým uzneseniam krajského súdu z 30. mája 2024 a 31. októbra 2023 sťažnosť nebola prípustná, preto nadobudli právoplatnosť v deň vyhlásenia. Sťažovateľ ústavnú sťažnosť podal 19. decembra 2025, nepochybne po uplynutí lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde.

10. Z toho dôvodu bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietnutá ako podaná oneskorene.

II.2. K napadnutému uzneseniu krajského súdu z 29. októbra 2025:

11. Základné práva na súdnu ochranu sú zamerané na výsledok. Musí im zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia orgánov verejnej moci – osobitne všeobecných súdov (I. ÚS 91/2016). Ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Konanie o námietke zaujatosti predstavuje len čiastkový procesný postup všeobecného súdu smerujúci k rozhodnutiu slúžiacemu na zabezpečenie rozhodovania trestnej veci nestranným súdom. Kvalita rozhodovania súdu o námietke zaujatosti tak nachádza svoj odraz aj v kvalite meritórneho rozhodnutia v konaní, v ktorom bola námietka zaujatosti sudcov vznesená (m. m. III. ÚS 30/2010, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016).

12. Sťažovateľ má v systéme trestného konania k dispozícii účinný prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv v prípade uznania jeho argumentácie všeobecným súdom oprávneným konať o jeho odvolaní či dovolaní. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby ústavný súd vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľa. Preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

13. Sťažovateľ sa zároveň domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

14. Obsahom základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy je ustanovenie, podľa ktorého osobu možno do väzby vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Ústavný rámec dopĺňajú ustanovenia dohovoru,

konkrétne čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, podľa ktorého nikoho nemožno pozbaviť slobody, pokiaľ sa tak nestane v súlade s konaním ustanoveným zákonom, ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 5 ods. 3 dohovoru sa pri obmedzení osobnej slobody jednotlivca musia konajúce súdy okrem existencie dôvodného podozrenia a existencie konkrétneho väzobného dôvodu, ktorý je relevantný a dostatočný, presvedčiť aj o tom, že v trestnej veci sa postupuje s „osobitnou starostlivosťou“ (rozsudok vo veci Buzadji proti Moldavskej republike z 5. 7. 2016, sťažnosť č. 23755/07, bod 87 a tam citovaná judikatúra).

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že námietky sťažovateľa nesúvisia s dôvodnosťou či zákonnosťou väzby. Jej obsahom je nesúhlas sťažovateľa s rozhodnutím o vznesenej námietke zaujatosti proti predsedovi senátu okresného súdu. Napadnuté uznesenie krajského súdu nie je rozhodnutím o väzbe.

16. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

17. Ústavný súd preto uzatvára, že z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom označených práv (bod 14 tohto uznesenia, pozn.) ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Rovnako je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy, ktorého obsahom sú základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu